

Gør Det Ethiske Råds møder åbne

Det Ethiske Råds opgave er at kvalificere debatten om vanskelige spørgsmål. Derfor bør møderne være åbne.

Rådet blev dannet af Folketinget 1987 og fik til formål dels at rådgive offentlige myndigheder i etiske spørgsmål, bl.a. vedrørende bioteknologi og sundhedsvæsen, dels at understøtte den offentlige debat i befolkningen. Folketingsmedlemmer baserer i udstrakt grad deres synspunkter på Rådets udtalelser, så det har hele tiden haft stor indflydelse. Men det fungerede gennem mange år underlig tilbagetrukket med lukkede møder og "enstemmige" udtalelser, som om det var en politisk komité i Østeuropa. Og ikke uden en vis bedrevenhed. Først i 2014 blev der – efter megen kritik – offentlig adgang til mødereferaterne.

Så vidt vides er Folketinget det eneste parlament i verden der har nedsat et etisk råd, og det er der måske gode grunde til. Tanken lyder jo umiddelbart prisværdig, men rådets eksistens har negative bivirkninger. Folketingsmedlemmer vil kunne undgå konfrontationer med kritiske vælgere under henvisning til dets udtalelser. Rådet kortslutter således den demokratiske proces. Væsentlige diskussioner med stor potentiel betydning for samfundsforholdene bør ikke foregå i et lukket forum. Og man savner vigtige informationer om rådsmedlemmerne. Hvem er de udpeget af, hvornår og hvorfor? Hvordan er deres politiske tilknytningsforhold? Hvordan er deres religiøse indstilling? Nogle vil sikkert hævde at det er en privat sag, men den slags har selvfølgelig spillet en rolle ved udvælgelsen. Da Rådet er tilknyttet vort parlament, er det væsentligt at vide om det politisk afspejler befolkningen – hvad det i hvert fald ofte ikke gør holdningsmæssigt.

Eftersom formålet med Rådet er at kvalificere debatten om vanskelige spørgsmål, bør møderne være åbne for offentligheden så vi alle, på demokratisk vis, kan få indblik i argumenterne og forstå præmisserne for Rådets udtalelser og politikernes beslutninger. Så vi alle får mulighed for at blive oplyste og kvalificere vore synspunkter. Til fordel for en direkte dialog mellem folketingspolitikere og befolkning. Det ville gavne samfundsdebattens kvalitet og styrke demokratiet.

Hvis der undtagelsesvis er tale om personfølsomme sager, skal dørene naturligvis kunne lukkes midlertidigt.

Svend Lings
(Politiken 24.10.2016)